

18e jaargang
nummer 1
januari 2023

Smengevet

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Inhoud

3	Colofon
5	Van de redactie / <i>André Wagner</i>
6	Van de voorzitter / <i>Bart Verbaan</i>
7	Visiestuk 2023-2026
9	Interne competitie
11	Externe competitie
14	Combineren met motieven / <i>William van Zanten</i>
23	Jeugdagenda
24	Beter schaken? / <i>Bart Verbaan</i>
26	Slechter schaken / <i>Bart Verbaan</i>
27	Ratinglijst januari
28	Schaakagenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: André Wagner

18e jaargang nummer 1 - januari 2023

Kopijdatum volgende clubblad: 22 februari (verschijnt begin maart)
Kopij tijdig inleveren bij: André Wagner (amwagner@freedom.nl)

Commissies

<i>Commissie van Beroep</i>	Hans Segers, André Wagner, Thijs Michels
<i>Jeugdcommissie</i>	Meile Tamminga (vz), Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk, Peter Lincewicz, Eric Alvares, Maarten van der Vegt
<i>(Overige) jeugdbegeleiders</i>	Peter Lincewicz, Maarten van der Vegt, Eric Alvares
<i>Interne wedstrijdcommissie</i>	Piet Sikkes (vz), Hans Segers, André Wagner, Peter Vorstermans
<i>Externe wedstrijdcommissie</i>	Ben Spierings (vz), Piet Sikkes, Karl Baak, Maarten van der Vegt, Hans Segers
<i>Commissie PR & Sponsoring</i>	Ton Bodaan, Meile Tamminga
<i>Kascommissie</i>	Thijs Michels, Gert-Jan Willighagen, Peter Lincewicz (res.)

Speellokaal: Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796

Speelavond: Donderdag

Speeltijden: Jeugd tot en met stap 2: 18:30 tot 19.30 uur;
 Jeugd stap 3 en hoger: 18:30 tot 19:45 uur;
 Senioren: vanaf 19:45 uur

Contributie: senioren: € 117,50 per jaar; jeugd: € 107,50 per jaar; dubbelleden: € 75 per jaar. Korting voor gezinsleden: € 15 voor eerste gezinslid, € 30 voor tweede, etc.

IBAN NL48 RBRB 0778023656 t.n.v. Schaakcombinatie HTV

Internet <https://www.schaakcombinatiehtv.nl>

Oorzaak en gevolg

André Wagner

Als schakers weten we, of althans zouden we moeten weten, dat alles terug te brengen is tot oorzaak en gevolg. In de natuurkunde ook wel bekend als 'elke actie heeft een tegen-gestelde en gelijke reactie'. Toegegeven, de speelsterkte van een speler heeft er in het geval van ons spelletje ook wel iets mee te maken, maar in principe wil niemand een stuk verliezen of over het hoofd zien dat de koning mat gezet wordt.

Nu we aan het begin staan van een nieuw jaar nemen we acties uit het voorgaande mee en die zijn helaas niet altijd zo positief als we zouden willen. En soms lossen we die net voor de kerst op, altijd een opluchting voor alle liefhebbers van deze feestperiode. Ook dan slaat er vaak weer een andere, niet-natuurkundige, wet toe. U kent hem wel, want ik heb hem al eens eerder genoemd; inderdaad, die van Murphy: als je een probleem hebt opgelost dient het volgende zich aan.

Net toen ik dacht dat alles even was afgerond voor de kerst, reed de laatste tram voor mijn neus weg. Die was twee minuten te vroeg en dankzij de opheffing van de halte Nieuwendamlaan kon ik daarna naar huis gaan lopen. Een moment van onoplettendheid zorgde er na drie kwartier lopen voor dat ik op de Hofweg over een verhoging struikelde en beschadigd thuis arriveerde. Oorzaak en gevolg dus.

Als u mij ziet met een afgedekte wond aan mijn rechter onderarm weet u de reden alvast en hoeft u er niet meer naar te vragen. Aan de andere kant weet ik dan wel meteen wie dit blad (nog) niet gelezen heeft.

Alsof het allemaal niet vervelend genoeg is, kwam kort voor de kerst het bericht dat De Kameleon de locatie waar heel veel jeugdtoernooien werden gehouden niet langer zal gebruiken en andere plekken gaat zoeken voor haar activiteiten. Weg mooie betaalbare locatie voor de schakers en opslagplaats van het HSB-materiaal. De uitdaging voor 2023 ligt er en er komen er mogelijk nog meer bij, want er zijn berichten dat het denksport-centrum in Delft ook dicht gaat. Dat is gelukkig nog niet helemaal zeker.

Voordat ik de lezer een onbedwingbare drang om zich te verhangen bezorg met al deze sombere berichten, wil ik om de balans te herstellen nog positieve dingen melden. Zo hebben we eindelijk weer een Haagse Rapidcyclus op de kalender staan en wist ons enige team bij het Leids oliebollentoernooi een prima resultaat neer te zetten. Wouter Noordkamp scoorde aan het eerste bord zelfs zo goed dat hij als topscorer (16½ uit 24) in de B-finale met een fles wijn naar huis mocht. Ook dat is een voorbeeld van oorzaak en gevolg. Over de hele dag scoorden de vier spelers samen 53½ uit 96.

En dan is nu dus een nieuw jaar begonnen met nieuwe uitdagingen en kansen. Het bestuur heeft frisse plannen en onze teams in de beide bondscompetities hebben wisselende kansen, waarvan we over vier maanden de eindresultaten zullen kunnen zien. En voor ik het vergeet: het volgende nummer van dit blad zal de 100e zijn! Genoeg om naar uit te kijken en je voor in te zetten.

De laatste oorzaak die een gevolg heeft is de jaarwisseling zelf. Je kunt erna iedereen een gezond en sportief nieuwjaar wensen.

Van de voorzitter

Bart Verbaan

Op het moment dat ik dit stukje begin te schrijven is het de vrijdag voor Kerstmis. Op de club hebben we net het oliebollentoernooi achter de rug, een ontzettend gezellige avond waarop er ook nog geschaakt werd.

Zo op het scheiden van het oude jaar, kom je automatisch op allerlei terugblikken. Zo kijk ik met wat minder plezier naar de ontwikkeling van mijn eigen schaakkracht. Ik merk dat ik behoorlijk afzak. Om dat van mij af te schrijven komt u daar verderop in dit blad ook een stukje over tegen, misschien helpt het ...

Het gaat goed met de club, in het vorige clubblad schreef ik het ook al. Het stijgende aantal leden (langzaam, maar gestaag) is daar onder andere een bewijs van.

De inkomsten die we met de bar genereren bedragen nu zo'n 320 euro; als je dat over een heel seizoen rekent, kom je in de buurt van de 900-1000 euro, een mooi bedrag! We zijn blij met de barcommissie die dit mogelijk maakt.

Het bestuur heeft pas geleden weer een keer vergaderd en één van de zaken die daar besproken is, is dat we een nieuw visiestuk nodig hebben. Het oude liep tot 2022 en dat is inmiddels zo goed als om. Verderop in dit blad treft u een nieuw visiestuk aan.

Integratie van de jeugd in de seniorenafdeling gaat steeds beter; dit is te zien in de interne en de toernooien. De training van de jeugd gaat ook goed en je hoort en ziet veel enthousiaste jeugdleden (en hun ouders!) tijdens en na afloop van het jeugdruurtje.

We moeten nog meer gaan doen, we moeten ...

Maar eerst vanaf deze plek wil ik iedereen een heel goed 2023 wensen, met veel goede schaakpartijen en uiteraard ook in het privéleven veel geluk en voorspoed, of zoals Scheveningers elkaar bij de jaarwisseling wensen:

Al 't nodige voor tijd en eeuwigheid.

Visiestuk 2023-2026: Op weg naar 20 jaar SHTV!

Schaakcombinatie Haagse Toren Vogelwijk (SHTV) bestaat inmiddels ruim 16 jaar sinds de fusie van Haagse Toren en Vogelwijk in 2006 en is een actieve en vitale schaakvereniging in Den Haag. Met ongeveer 100 leden en een drukbezochte clubavond bij de jeugd en iets minder druk bezocht bij de senioren kunnen we behoorlijk tevreden zijn. Dit visiestuk dient als kompas voor de komende drie en een half jaar.

1. Van draagvlak naar draagkracht

De vereniging draait op vrijwilligers. Zowel in het bestuur als daaromheen in de jeugd-begeleiding of de diverse commissies. Daar is veel waardering voor en er is goedkeuring voor de (ontwikkeling en uitvoering van de) plannen van en verantwoording via de ALV. We organiseren veel (extra) activiteiten en willen dit blijven doen. Er wordt daarbij echter wel vaak geleund op steeds dezelfde mensen, oproepen voor hulp krijgen soms te weinig respons. Er is meer hulp nodig om het voor iedereen leuk te houden, om de extra activiteiten te kunnen blijven organiseren en om zodoende de vereniging op lange termijn vitaal te houden.

2. Goed draaiende jeugdafdeling koesteren

De clubavond voor de jeugd, een combinatie van training en competitie, is erg succesvol. De jeugdafdeling is groot gegroeid en er wordt zelfs noodgedwongen af en toe gewerkt met een wachtlijst. We moeten zorgen dat de kwantiteit de kwaliteit niet in de weg zit. Er zal nog meer aandacht besteed gaan worden aan het spelen van toernooien en aan het volgen van meer schaaktraining voor wie dat wil in een kernploeg (in samenwerking met de HSB). Ook zal onze vereniging zich blijven inspannen voor het organiseren van jeugdtoernooien zoals het basisscholierentoernooi van de gemeente Den Haag, de Haagse voorronde van het HSB-kampioenschap Basisonderwijs en een Grand Prix jeugdtoernooi. (Daarbij is en blijft de inzet van vrijwilligers essentieel, zie punt 1). Extra punt van aandacht is de doorstroom van jeugdleden naar de senioren. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst, maar dan moet je ze wel blijven houden en dus betrekken bij de club. Ook de ontwikkeling van het laten lesgeven door oudere jeugdleden is hier een (succesvol) onderdeel van.

3. Seniorenafdeling aantrekkelijk houden

De clubavond van de seniorenafdeling wordt weer wat beter bezocht dan vlak na de coronatijd. Het Open Kampioenschap als afsluiting van het seizoen heeft daar een grote bijdrage aan geleverd. Een gevarieerd aanbod van diverse competities en activiteiten blijft een continu aandachtspunt.

Ook de openstelling in de zomer werkt mee aan een grotere band van de leden met de vereniging.

Er zal daarnaast worden gezocht naar initiatieven om nieuwe senioren op de club te krijgen, hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het voorstel voor een laagdrempelig lidmaatschap (d.w.z. een lagere contributie) voor nieuwe dubbelden, ook het richten op

beginners via een cursus voor thuisschakers moet van de grond komen.

4. Externe teams hogerop brengen en/of handhaven

De KNSB-competitie en de regionale clubcompetities zijn tegenwoordig losgekoppeld, waardoor iedereen zowel regionaal als landelijk kan spelen. Een grote en actieve vereniging als SHTV speelt natuurlijk in beide competities mee met meerdere teams. In de landelijke competitie spelen we met twee teams mee. Beide teams spelen nu in de 4e klasse KNSB en het streven is om met het eerste team naar de 3e klasse te promoveren en met het tweede team in de 4e klasse te kunnen blijven. In de HSB-competitie spelen onze teams nu mooi verdeeld in de Hoofdklasse, 1e klasse en 2e klasse.

Het is vooral gewenst dat ieder lid zoveel mogelijk in een team zit dat in een klasse op zijn of haar eigen niveau speelt. Een extra team in beide competities van onderop laten aanhaken zou mooi zijn voor de verbreding, maar dat kan alleen bij voldoende beschikbare spelers.

De indeling van de diverse teams is niet eenvoudig en leidt soms tot moeilijke keuzes en tot teleurstelling bij individuele spelers. Ten behoeve van een zo zorgvuldig mogelijk proces is derhalve een technische commissie onder voorzitterschap van de wedstrijd-leider extern actief.

5. Financieel gezond blijven

Financieel staan we er als club op dit moment nog goed voor. Er dienen altijd voldoende reserves te zijn om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Idealiter zijn de contributies voldoende om de kosten te dekken. Extra inkomsten in de vorm van sponsoring, subsidies en schenkingen blijven daarnaast uiteraard van harte welkom, met name in een tijd waarin we, mede door de coronaperiode, hebben ingeteerd op onze reserves.

Recente initiatieven als, bijvoorbeeld, het deels kunnen declareren van de baromzet (we draaien immers zelf de bar van de kerk op donderdagavond) zijn een begin, maar we zullen nog meer inkomsten moeten genereren, of de contributie moeten verhogen (zeker na de recente verhoging van de bondscontributie).

6. Gerichte acties PR & Sponsoring

Sinds de oprichting van de vereniging blijkt de (bestuurs)functie voor PR & Sponsoring moeilijk te vervullen. Het bestuur heeft in plaats van deze bestuursfunctie een commissie ingesteld. De precieze taak, samenstelling en werkwijze dienen nog definitief te worden vastgesteld. Dit zal moeten leiden tot gerichte acties binnen de portefeuille van PR & Sponsoring.

Interne competitie

Stand na 14e ronde	Ksc	Prt	W	R	V
1 Rik Pronk	8	10	8	2	0
2 Joost Scholten	5	9	7	0	2
3 Evert Baak	5	8	6	1	1
4 William van Zanten	4	10	5	4	1
5 Maarten vd Vegt	4	7	5	1	1
6 Meile Tamminga	2	10	6	0	4
7 Jesper Kool (J)	2	9	5	1	3
8 Gert-Jan Willighagen	2	6	3	2	1
9 Wouter Noordkamp	2	2	2	0	0
10 Benjamin Boers	1	11	5	2	4
11 Ton Bodaan	1	9	4	2	3
12 Karl Baak	1	9	5	0	4
13 Hans de Haan	1	8	4	1	3
14 Thomas Alvares	1	5	2	2	1
15 Anna Lipinski	1	3	2	0	1
16 Robin van Leeuwen (J)	1	3	2	0	1
17 Peter Vorstermans	1	1	1	0	0
18 Thijs Michels	0	11	4	3	4
19 Jan Verheijen	0	10	4	2	4
20 Bart Verbaan	0	9	3	3	3
21 Sven Bakker (J)	0	7	3	1	3
22 Michael Flugel (J)	0	4	2	0	2
23 Olav van Leeuwen	0	3	1	1	1
24 Piet Sikkes	0	3	1	1	1
25 Jon Verriet	0	1	0	1	0
26 Bart Holterman	0	0	0	0	0
27 Zeyd Elouar (J)	-1	10	4	1	5
28 Eric Alvares	-1	8	3	1	4
29 Peter Lincewicz	-1	6	1	3	2
30 Adam Lipinski	-1	3	1	0	2
31 Merijn van Aardenne (J)	-1	1	0	0	1
32 Wietse Tool	-1	1	0	0	1
33 Aad van der Sluis	-1	1	0	0	1
34 Mohammed Ahmed	-1	1	0	0	1
35 David Poka	-1	1	0	0	1
36 Tijmen Luzac (J)	-1	1	0	0	1
37 Arvind Jaharia (J)	-1	1	0	0	1
38 Peter Taanman	-2	10	4	0	6
39 Rowin Pennock	-2	2	0	0	2
40 Ruud van Dijk	-3	11	4	0	7
41 Jianli Zhou (J)	-3	9	3	0	6
42 Martin Brummelkamp	-3	9	3	0	6
43 Jan Markus	-3	8	2	1	5
44 Mireille Ruberti	-4	4	0	0	4
45 Ömer Kara (J)	-5	5	0	0	5
46 Ishak Zwartenberg	-6	12	1	4	7

Periodekampioenschap SHTV 2022-2023
tussenstand 2e periode
geel=winnaars 1e periode

Naam	1-12-22	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	TOT
Rating >1749											
1 Karl Baak	1764	3	3	3		3					12
2 Rik Pronk	1879	1	3	2	3	3					12
3 Joost Scholten	1765	0	3	3	3	3					12
4 William van Zanten	1882	3	3	3							9
5 Bart Verbaan	1852	3	1	3	2	0					9
6 Evert Baak	1826	1	3	0		3					7
7 Hans Segers	1922		2	3							5
8 Ton Bodaan	1903	3	1		0						4
9 Thomas Alvares	1857		3	1							4
10 Gert Jan Willighagen	1815	3		0							3
11 Wouter Noordkamp	1998			3							3
12 Olav van Leeuwen	1796										0
13 Peter Vorstermans	1925										0

Naam	1-12-22	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	TOT
Rating 1500-1749											
1 Jesper Kool	1546	3	0	3	3	3					12
2 Meile Tamminga	1734	0	3	3	3						9
3 Jan Verheijen	1636		0	0	3	3					6
4 Eric Alvares	1627	0	2	0	3						5
5 Andre Wagner	1669		2	2							4
6 Peter Lincewicz	1638		0	0	3						3
7 Hans de Haan	1694					3					3
8 Piet Sikkens	1647	1	0								1
9 Jon Verriet	1500*	1									1
10 Ed Olters	1735		1								1
11 Benjamin Boers	1657		0	1		0					1
12 Maarten vd Vegt	1701				1						1
13 Robin v Leeuwen	1660										0
14 Theo Bovenlander	1737		0								0
15 Rene Weerts	1514		0								0

Naam	1-12-22	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	TOT
Rating <1500											
1 Zeyd Elouar	1073J		0	2	3	3					8
2 Thijs Michels	1384	0	3	1							4
3 Jan Markus	1000*	1		3	0						4
4 Ishak Zwartenberg	758J	1	0	0	3	0					4
5 Sven Bakker	1221J	0	3								3
6 Ruud van Dijk	1447	3			0						3
7 Jianli Zhou	1214	3	0	0	0						3
8 Martin Brummelkamp	834	0	3								3
9 Peter Taanman	1493	0	3			0					3
10 Steven Wink	1457				3						3
11 Frans Coers	1491				1						1
12 Anna Lipinski	1000*										0
13 Michael Flugel	933J		0								0
14 Aad van der Sluis	900*					0					0
15 Omer Kara	1000*	0	0								0
16 Wietse Tool	*					0					0
17 Merijn van Aardenne	*					0					0
18 Rowin Pennock	673J					0					0

*= geschatte waarde

Bij jeugdleden die nog geen seniorrating hebben gebruiken we de jeugdrating

Standen externe competitie

En zo hebben we op de jaarwisseling alweer vijf ronden gehad in de KNSB-competitie. Voorlopig lijkt ons eerste net als vorig jaar op weg naar een kampioenschap, maar we mogen niet te vroeg juichen. Vorige keer liep het uiteindelijk anders en nota bene tegen de op papier minder sterke teams. Dat zullen de spelers van ons vlaggenschip zich niet opnieuw laten gebeuren. De stand is hoopvol met ten minste twee matchpunten voorsprong, want er zijn voor twee achtervolgers nog een extra wedstrijd om de afstand te verminderen.

KNSB klasse 4F

SHTV 1 - Fianchetto 1	4½ - 3½
DSC Delft 3 - SHTV 1	3 - 5
DD 2 - SHTV 1	3½ - 4½
SHTV 1 - LSG 5	5 - 3
Promotie 2 - SHTV 1	3½ - 4½
SHTV 1 - Sliedrecht 2	
SHTV 1 - Shah Mata 1	
Schaakmat Westland 2 - SHTV 1	

SHTV 1	5	10	23½
DSC Delft 3	5	7	24½
Sliedrecht 2	4	6	18½
Promotie 2	4	5	17½
Fianchetto 1	5	4	21
DD 2	4	4	17½
LSG	5	2	13½
Shah Mata 1	4	2	11½
Schaakmat Westland 2	4	0	12½

Het tweede KNSB-team zit het niet mee, want steeds opnieuw valt er een veelbelovende wedstrijd uit hun handen. De teamleider ziet het met lede ogen aan, maar kan zelf ook niet veel meer doen dan zijn best. Met nog twee eerste teams als tegenstander zullen de neuzen allemaal dezelfde kant op moeten om het tij te keren. Aan de andere kant, de 4e klasse van de landelijke competitie is vergelijkbaar met de vroegere promotieklasse en dan doen ze het niet eens zo heel slecht.

KNSB klasse 4E

SHTV 2 - Amsterdam West 2	4 - 4
Zuid-Oost United 1 - SHTV 2	5½ - 2½
SHTV 2 - LSG 4	3½ - 4½
BSG 2 - SHTV 2	5½ - 2½
SHTV 2 - Paul Keres 5	
Caissa 3 - SHTV 2	
SHTV 2 - De Amstel 1	
Zeist 1 - SHTV 2	

Caissa 3	5	10	27½
LSG 4	4	8	20½
De Amstel 1	5	6	23½
BSG 2	4	6	17½
Amsterdam West 2	5	3	17
Zeist 1	5	2	16½
Paul Keres½	4	2	13½
Zuid-Oost United 1	4	2	11½
SHTV 2	4	1	12½

In de HSB-competitie is het redden wat er te redden valt voor het eerste team. Hoger is er niet meer en zoals al gebleken is zitten er echte kanonnen in de eerste teams van de andere clubs. Verrassend dit seizoen is de moeite waarmee DSC 1 zich een weg naar boven moet werken, terwijl Botwinnik 1 ontketend lijkt. Het kampioenschap zou dus wel eens een onverwachte uitkomst gaan bieden. Ons team heeft daar verder niet veel aan en ziet vooral als taak om weg te blijven van de laatste twee plaatsen.

HSB hoofdklasse

SHTV 1 - DD 1			3½ - 4½
Rijswijk 1 - SHTV 1			6½ - 1½
Scheve Toren 1 - SHTV 1			1 - 7
SHTV 1 - Schaakhuis 1			6 - 2
DSC 1 - SHTV 1			
SHTV 1 - Schaakmat Westland 1			
Botwinnik 1 - SHTV 1			

Schaakmat Westland 1	4	6	21
Botwinnik 1	4	6	18½
Rijswijk 1	4	5	19
DSC 1	4	5	17½
SHTV 1	4	4	18
DD 1	4	3	12½
Schaakhuis 1	4	3	12½
Scheve Toren 1	4	0	9

Het tweede HSB-team balanceert ook al op het randje en ziet alleen nog een team uit Pijnacker achter zich, dat aan de vingertoppen hangt boven het degradatieravijn. Er komt nog een wedstrijd aan tussen beide teams en dat zou heel goed een beslissende blijken te zijn. DD 2 staat ook in de buurt en misschien is daar dan ook iets te bereiken.

HSB klasse 1B

Promotie 1 - SHTV 2			6 - 2
SHTV 2 - Rijswijk 2			3½ - 4½
DD 2 - SHTV 2			
SHTV 2 - Scheve Toren 2			
DSC 3 - SHTV 2			
SHTV 2 - Schaakmat Westland 2			

Promotie 1	3	6	1/2 1/2
DSC 3	2	4	12 1/2
Schaakmat Westland 2	3	3	14 1/2
Rijswijk 2	3	3	12
DD 2	3	2	11 1/2
SHTV 2	2	0	5 1/2
Scheve Toren 2	2	0	1/2

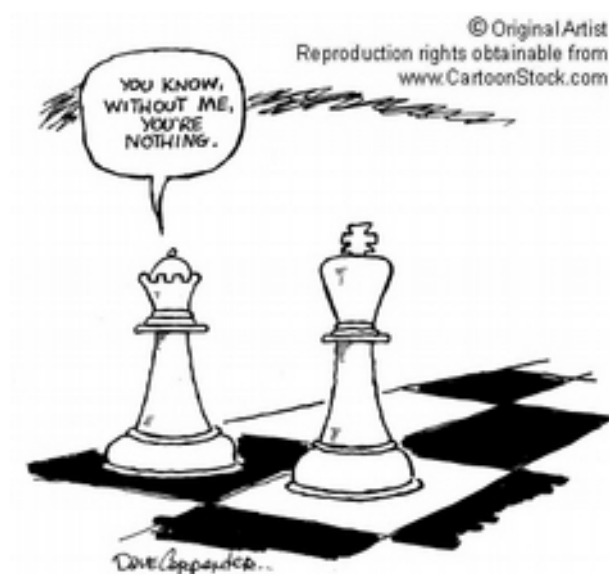
Het 3e HSB-team heeft na de eerste, vrije, ronde drie keer mogen aantreden en scoorde elke keer een ander resultaat. Aangezien DSC 6 alles tot nu toe heeft gewonnen, zal het niet van de laatste wedstrijd mogen gaan afhangen. De volgende twee wedstrijden zullen het uit moeten gaan maken, waarbij vooral opvalt dat het Lierse team dit haar moeite heeft de boel bij te benen.

HSB klasse 2A

SHTV 3 - Voorburg 1	3 1/2 - 4 1/2
Promotie 3 - SHTV 3	4 - 4
SHTV 3 - RSC-Belgisch Park 2	7 - 1
Lierse 1 - SHTV 3	
SHTV 3 - Rijswijk 3	
DSC 6 - SHTV 3	

DSC 6	4	8	24
RSC-Belgisch Park 2	4	4	12 1/2
Voorburg 1	3	4	11
SHTV 3	3	3	14 1/2
Lierse 1	3	2	12 1/2
Rijswijk 3	3	2	8 1/2
Promotie 3	4	1	13

We gaan dus een spannende tijd tegemoet, zowel naar boven als naar beneden kijkend. Het volgende overzicht gaat waarschijnlijk wel duidelijk maken welke kant het opgaat en laten we hopen dat er dan opgelucht gelachen mag worden.

Combineren met motieven

William van Zanten

Als verzamelaar van fraaie combinaties heb ik er veel beschreven. Zo ben ik tot de overtuiging gekomen dat combinaties zich prima laten beschrijven als je begint te formuleren welke stellingskenmerken eventueel een combinatie mogelijk maken, zoals: "zijn koning staat open", "dat stuk staat slecht gedekt". Zulke mogelijke oorzaken van een combinatie staan ook bekend als motieven voor een combinatie. Natuurlijk is het soms puzzelen hoe van het motief te profiteren, bv. door een dubbelaanval voor te bereiden.

Wie op motieven let, krijgt inzicht in hoe een combinatie is opgebouwd uit verschillende elementen.

In dit artikel leggen we u diverse analyses voor – u kunt dan zelf bepalen in hoeverre deze aanpak u aanstaat. U begrijpt dat ik de motieven-aanpak aanbeveel.

In dit artikel vindt u veel combinaties, sommige complex. Bovendien treft u een zorgvuldig opgestelde lijst met motieven aan – als u die lijst in grote lijnen kent, zult u tijdens uw partij makkelijker bepalen waar u een combinatie in de stelling kunt vlechten.

Inspiratie voor dit artikel komt uit het genie van Euwe. Die ras-tacticus raadt aan om combinaties in je hoofd na te spelen, o.a. ter training van je schaakfantasie. Volgens Euwe gaat wie combinaties van anderen beschrijft, ze zelf makkelijker bedenken en realiseren.

Euwe heeft, kort nadat hij wereldkampioen was geworden, een beknopt boek geschreven (*Stelling, plan en combinatie*, 1936) met een overzicht van motieven. Euwe: "We geven in dit boekje een kort overzicht van de meest bekende aanwijzingen voor het combinatiespel", motieven die ons op het idee brengen naar een combinatie te zoeken. Euwe: "We geven (...) een tiental karakteristieke voorbeelden, die zo gekozen zijn, dat een zo groot mogelijk gebied bestreken wordt (volledigheid is vanzelfsprekend buitengesloten, zolang het schaakspel leeft en zich verder ontwikkelt)."

Deze tien voorbeelden introduceert Euwe naar motief en partij; als oorzaken/motieven/aanwijzingen behandelt hij:

1. Uitstel; 2. Meetkundig ongunstige en ongedekte stand der stukken; 3. Belasting en binding; 4. Indirecte bedreiging en opeenhoping; 5. Geringe beweeglijkheid van een of meer stukken; 6. Desperado; 7. Onderste rij; 8. Plaatselijk overwicht van stukken op de vijandelijke koningsvleugel; 9. Verzwakking van de vijandelijke koningsvleugel; 10. Opperukte pion.

Wilt u zelf Euwe's boek inzien? Dat kan van huis uit, op [Stelling, plan en combinatie](#).

Met de vele puzzel-websites lijkt het soms alsof ieder zijn eigen indeling van combinaties bedenkt. Wij zouden dit graag stroomlijnen; vandaar ons pleidooi voor enkele vaste begrippen. We hebben de schaakliteratuur doorgespit en geprobeerd die te ordenen.

Terwijl wij motieven centraal stellen, en aanvullen met andere componenten (nl. tactics, voorbereidende zetten en 'forced moves'), beperken anderen zich liever tot tactics. Waarin verschillen motief en tactic van elkaar?

Tot zover deze informele analyse van een combinatie, waarin Euwe eerst het centrale motief benoemt: de onderste rij; en daarna de tactie ruil van verdedigers. Aandacht voor motief en tactie, in deze volgorde, stemt overeen met onze benadering. Wel zouden wij meer noemen dan de Grand maître.

Onze analyse zou ook wijzen op het motief van het slecht gedekte stuk – dit zien we zelfs 2x: Pf8 staat alleen door Kg8 gedekt, en Df6 alleen door pion g7. Wit profiteert daarvan met de tactie weggagen verdediger (UV door Ph6†) en door Txf8† (UV tevens lokken van koning).

De slotwending kan ook worden begrepen vanuit een derde motief: stikmat.

Tenslotte vertelt Euwe niet waaraan hij het motief 'onderste rij' herkent. Kristalhelder is dat hier niet. Eén indicatie is het ontbreken van een ventiel.

Ook van het volgend voorbeeld leggen we u twee beschrijvingen voor:

Sturua – Kozlov, 1975; wit aan zet

1. Tg8† 1-0

Mischa Tal beschreef deze combinatie in termen van tactie: "This combines three tactical ideas at once: diversion (1. ...RxR 2. QxQ), blockade (the king on N1), and clearing (N3 for the queen)."

Dit is bewonderenswaardig bondig, maar benoemt geen oorzaken, en legt geen verband tussen de 3 opgevoerde elementen. Onze beschrijving vertelt een verhaal met etappes:

Er zijn 3 motieven, 3 tactieken en diverse extra elementen. De combinatie begint en eindigt met 40. Tg8†; zwart kan slechts uit 2 kwaden kiezen:

Optie I (40. ...Kxg8) loopt mat; dit vanwege twee motieven (onveilige koning en weinig keus) waarvan wit profiteert met de tactie decoy (lokken naar g8) en ruiming (van g3 voor de dame).

Optie II (40. ...Tc8xg8) verliest de dame; dit vanwege het motief Slecht gedekt stuk (1-1), dat Tc8 bindt aan Dc1. Wit profiteert daarvan met tactie UV/diversion van verdediger Tc8.

Naast motieven en tactieken is er een reeks geforceerde zetten <FM/+>: eenmaal op g8 zou de K mat in 4 gaan (Dg3†, Dxg5†, Dg7†, Dg8#).

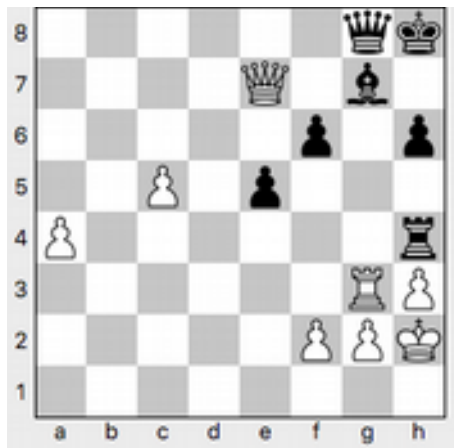
Harikrishna – So, Guangzhou 2010; wit aan zet

22. Pd6! Dxd6 23. Db5 Td8 24. Dxa4 en snel 1-0

Aagaard geeft laconiek commentaar: "Black probably felt quite comfortable here but he was killed by a desperado."

Onze beschrijving: Er zijn maar liefst 5 motieven. Het 1e motief is dat Pd5 een slecht gedekt stuk is (1:1) en dus kwetsbaar voor UV-tactieken zoals tussenplaatsen. Het 2e motief is dat Ta4 en Te8 op één diagonaal staan (en dus kwetsbaar zijn voor de tactiek dubbelaanval). Als 3e motief valt een sterk punt op: met zijn ongeopponeerde Lg2 heeft wit overwicht op de witte velden. Na 1. Pd6 <UV en daarmee FM/ΔLxd5> moet zwart wel met de dame slaan (4e motief: weinig keus). Dd7-d6 is een tactic (diversion van de dame van diagonaal a4-e8) gebaseerd op het 5e motief (geometrie: 2 stukken op 1 baan); tevens wordt veld b5 veilig toegankelijk gemaakt voor de vorkgevende dame.

Welke motieven ziet u hier?

Adams – Caruana, London 2014; zwart aan zet

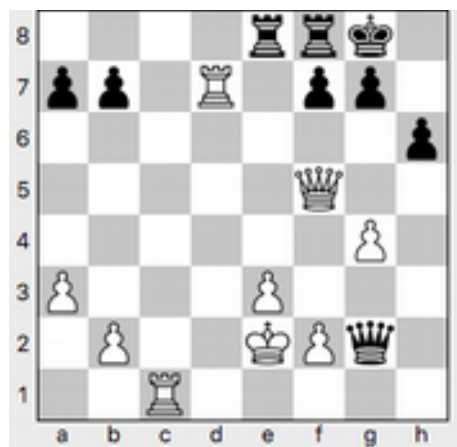
Caruana speelde Td4 en verloor snel. Hoeveel beter was Dg8-f8 geweest? Benoem het motief/de motieven in de stelling.

Het 1e motief is evident: promotie; de damevleugelpionnen zijn gevaarlijk.

Het 2e motief vergt fantasie, en een blik bij beperkte mobiliteit op onze lijst: zwaar stuk op de helft van de tegenstander (zoals hier Th4) is een risico.

Dat brengt je op het idee de toren verder in te perken: **1. ...Df8 2. Txd7 Dxd7 3. Dxd7† Kxd7**

en **4.g4!** Zo is de zwarte toren voorlopig opgesloten, zodat er geen blokkadefiguur meer is om de pionnen te stoppen. Zo staat het ene motief het andere ten dienste.

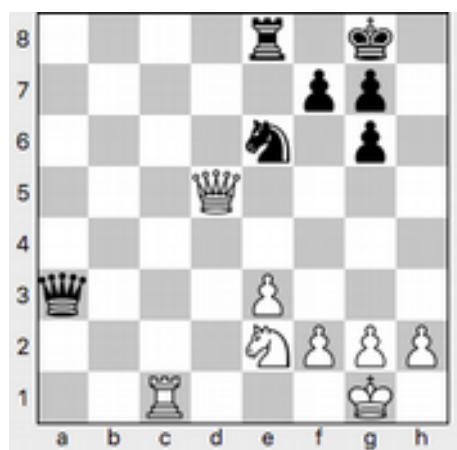
Uit een zwart-partij van Kasparov; zwart aan zet

GM Neil McDonald beschrijft dit in termen van de vork als tactic met een voorbereidende zet: Wit werd overvallen als door een donderslag bij heldere hemel: 22. ...Te5! Met de bedoeling het weglokken van de witte dame <VZ/construeren door lokken> zodat op g4 een vork kan worden gegeven.

Onze weergave plaatst de motieven voorop. Iden. We zien twee motieven: de slecht of niet gedekte witte torens en de onzekere, open koningstelling die schaaks mogelijk maakt. Na **22. ...Te5 23. Df3** komt daar een motief bij: de witte dame staat alleen

gedekt door de witte koning (1:1). Wegjagen van de verdedigende koninkomt dan sterk in aanmerking: **23. ...Txe3† 24. Dxe3** [24. Kxe3 Te8 is mat én dameverlies], **24. ...Dxg4† 24. Kf1 Dxd7 25. Dxa7? Db5† 26. Kg2 Dg5† 0-1**

Dit fragment toont nogmaals het denken in termen van motief en tactic tijdens de partij helpt om de winst te vinden. De motieven wijzen de weg: hij heeft een zwakte in ongedekte stukken en open koning – kan ik daarvan profiteren met een dubbelaanval? En later: hij heeft een slecht gedekt stuk, kan ik daarvan profiteren met UV?

Hidden tactics; zwart aan zet

Er zijn 2 motieven & vele tactieken, de meeste in de vorm van <FM>

De motieven zijn het slecht gedekte stuk op c1 (1:1), en de zwakke onderste rij.

Met 1. ...Pf4 combineert zwart de motieven; hij plaatst wit zo voor de onaangename keus door welk motief hij wil verliezen. Een dilemma. Het (1:1) motief komt naar voren in 1...Pf4 2.Dd1 Pxe2† 3.Dxe2 Dxc1†, het onderste rij-motief in [1. ...Pf4 2.exf4 Dxc1† 3. Pxc1 Te1#].

Nadere beschrijving verwacht eerder dan dat zij verheldert; zo vergt het al discipline de vele tactieken te benoemen (vork, ruiming e-lijn, penning op matveld e1, UV)

De laatste twee voorbeelden zijn pittig – pak er gerust bord en stukken bij!

Antic - Abramovic, YUG-ch 2002; zwart aan zet

25. ...Pd4! 26. Txd4 e1D† 27. Dd1 Dxd1† 28. Thxd1 Lf6 29. Tc4 Txc4 30. Lxc4 De4† 31. Ld3 Dxc4 32. Te1 g5 33. Le4 Dd7 34. Lf2 Dd2 0-1

Nunn stelt dat de combinatie die begint met Pd4 niet te rubriceren valt en houdt het vaag op "een blend of elements".

De motieven-aanpak heeft meer te melden:

Er zijn twee motieven, de evt. promotie en mat/de zwakke onderste rij. Zwart combineert de twee motieven door eerst (met tempowinst FM/dreiging PxD) de c-lijn te openen (evt. dreiging Tc1# scheppend) waarna Lg3 niet langer verdedigt tegen de promotie-dreiging, omdat na promotie Lxe1 de onderste rij blokkeert en zodoende faalt op Tc1#

De motieven zijn op typerende wijze aan elkaar gekoppeld: Het ene motief maakt zich ondergeschikt aan het tweede. Het promotie-motief wordt instrumenteel ingezet, als UV, middel om verdediging tegen matmotief te elimineren. Sommigen spreken van een resulterende zet (je komt er alleen op als je je oorspronkelijke set kandidaatzetten uitbreidt).

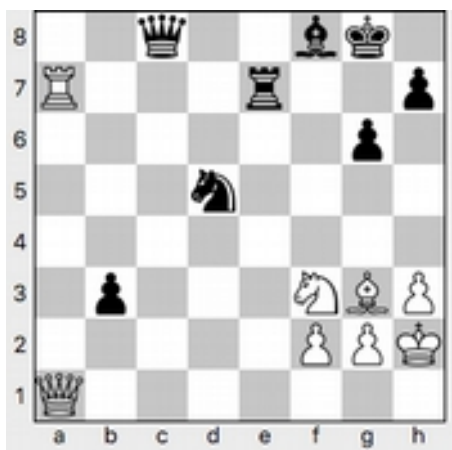

Zhaoqin Peng - Krasenkow 2002; wit aan zet

Ziet u meteen hoe wit haar voordeel had kunnen vasthouden, en welk alternatief verliest?

Hint: Nunn typeert dit als een combinatie van Deflection and Fork.

Onze beschrijving begint met de motieven: 1. Vrijpion b3 is bijna aan de overkant; 2. Ta7 is slecht gedekt (1:1), wat Da1 bindt; 3. de witte koning staat bloot aan schaaks.

Dit is de stelling na de partijzet 37. Lg3-e5? □

37. ...b2! 38. Da2 [na 38. Lxb2 offert zwart het promotie-motief ten bate van ver-werkelijking van het (1:1)-motief met 38. ...Db8† en Ta7 valt]

38. ...b1D 39. Dxd5† Qe6 0-1

Extra sneu voor wit is dat 37. Ta8 □ was geweest (zie analysediagram).

Analysediagram Peng na 37.Ta8

Niet alle motieven zijn in zwarts voordeel! Voor wit pleit de ongedekte positie van Pd5. De opmars van de vrijpion is niet gevaarlijk meer: 37. ...b2 38. Da5! en het paard hangt, ook na 38. ...Dxa8 39. Dxa8 Db1 (40. Dxd5† ♞)

Hopelijk heeft u genoten van de combinaties, en het gevoel gekregen dat u met aandacht voor motieven zelf meer combinaties op het spoor zult komen.

Rest nog de aangekondigde motievenlijst. Ons brede basisformat van minimaal motief én tactiek laat zich op diverse manieren aanvullen, zoals met een overzicht van veelvoorkomende motieven. Zo'n lijst heeft diverse voordelen. Eén belangrijk voordeel is dat het makkelijker wordt om motieven te herkennen. We hoeven immers slechts te kiezen uit een vast menu. Bovendien hebben wij de motieven geordend naar inhoud – o.i. een stap vooruit t.o.v. lijsten op alfabet (sic!).

Wat rekenen we ook alweer tot de motieven? Een motief is iets in de positie wat suggereert dat een combinatie wellicht mogelijk is, een hint om naar een wending te zoeken. Daarmee spoort Pachman's stelling dat die combinaties het moeilijkst te vinden zijn waarvan het motief niet duidelijk is. Aagaard noemt motieven "indicators of vulnerable spots in the opponent's position, as all combinations in some way have positional origins." Fischer's bondige typering omvat naast zwaktes bij de tegenstander ook eigen pluspunten: "Tactics flow from a superior position."

Als de motieven-en-meer benadering u bevalt, bekijk dan de motievenlijst hieronder. Hoe meer motieven u kent, des te groter de kans dat u tijdens uw partijen een motief herkent waarop u een winnende combinatie kunt baseren.

Motievenlijst 2023 - deze lijst omvat die van Euwe (en die van vele andere auteurs)

Motief	Evt submotieven
Koning in gevaar	Koning in het midden; Weinig beweeglijke koning (velden bestreken of bezet) en open banen die in de buurt van de koning komen; Zwakke onderste rij Lokaal overwicht: meer aanvallers dan verdedigers bij de Koning; Verzwakte koningstelling
Open koning (maakt andere stukken kwetsbaar)	
Kwetsbaar stuk – problemen met dekking (aantal aanvallers vs aantal verdedigers)	1-0: Stuk staat in/hangt; 0-0: Ongedekt stuk (aka loose pieces/LPDO); 1-1: Even vaak gedekt als aangevallen stuk

	(aka semi-protected/semi-loose). [Het lucide idee om de verhouding aanvallers/dekkers weer te geven als een score, bv. 0-0, stamt van onze ervaren Stappentrainer Peter Lincewicz. Onderaan de tabel de visie van GM Oleksienko op 1:1]
Opgesloten of weinig beweeglijk stuk (restricted mobility, aka net)	Stuk met weinig of geen terugtochtvelden; Paard aan de rand; Gedomineerd stuk; Zwaar stuk op helft tegenstander; Stuk met een verdedigende taak (aka tie; aka binding), zoals dekker, tussengeplaatst scherm of voor-geplaatste blokkadefiguur Gepend stuk
Geometrisch motief	2 of meer vijandelijke stukken staan op één baan en/of delen snijpunt, incl. stukken op paardvorkafstand. Notyetagm op chessgames.com legt het verband met tactics: Wanneer u ziet dat de tegenstander stukken op één baan heeft staan (motief), zoek dan naar de tactieken penning, vork of skewer.
Desperado	Stuk gaat sowieso verloren
Tussenzet (aka uitstel)	Niet meteen (terug-)slaan
Zwak kleurencomplex	Bijna geen controle over witte of zwarte velden
Ongecoördineerde stukken tegenstander	Elkaar i/d weg staan (aka opeenhoping) Geen contact met belangrijk punt
Combinaties gebaseerd op pluspunten	Materiaalvoorsprong (die je evt. kunt teruggeven); Actieve stukken; Coördinatie van stukken; Aaneengesloten velden; Batterij (DT, DL, TT)
X-ray (aka indirecte bedreiging) leidt mogelijk tot tactic aftrekaanval (aka discovered attack) d.w.z. constellatie van 4 stukken (dreiging tegen 2 stukken, 1 door het voorste, 1 door het achterste stuk)	
Optie van gedwongen zettenreeks (serie FM); tegenstander heeft weinig/geen keus Wie geen of weinig keus heeft, loopt het risico dat hij als een marionet naar zijn einde wordt geleid (geen keus), of dat hij (bij weinig keus), meemaakt dat de tegenstander zijn laatste verdedigingslinie/-idee weerlegt (aka resulterende zetten)	

Promotie vrijpion	Genese vrijpion (verkrijgen/afdwingen); Opmars vrijpion De eindstreep/excelsior
Remise motieven	Pat; Eeuwig schaak; Eeuwige aanval; Vesting; Geen matpotentieel; Theoretisch bekende remisestelling
Defensieve motieven	Hier hebben de motieven en tactics nog amper een eigen naam. We zoeken oorzaken van het niet-werken van aanvallende tactics, zoals TUDP: tactisch uit de penning, of vormen van tegenspel, of ontsnappingskunsten zoals het met tempowinst in veiligheid brengen van één van de stukken in een dubbelaanval, terwijl die tempowinst kans biedt op wegruil van het 2e aangevallen stuk
Positionele motieven	Deze zijn vrijwel oneindig, bv. combinatie met als doel de beheersing v/e open lijn; Smyslov geldt als meester van inzet van tactische middelen voor positionele doelen

Onlangs publiceerde GM Oleksienko een Chessable cursus waarin hij ingaat op de gevaren van slecht gedekte stukken, die wij kennen als Peter Lincewicz' (1:1): "You may have heard the phrase that "loose pieces drop off". That is true! However, the semi-protected pieces (you can call it any other name, as long as you understand that there is an equal number of attackers and defenders) are actually in more danger than the undefended ones! Hear me out! The ONLY way to win an undefended piece is to attack it and then take it, right? Ok, how about the semi-protected pieces? There are three ways to win those! The first is the same - just increase the number of attackers. However, there are two more 'hidden' ways to win such pieces. You can distract the defender, right? What else can you do? The last is the trickiest one! People often blunder that one! You can "cut the connection" between the defender and the semi-protected piece! You or your opponent could place the piece in-between those two! That is one subtle way to disrupt the harmony between the pieces. There you go! We have proved the theorem! Semi-protected pieces are in much bigger trouble than the undefended ones!"

Zoals beloofd als aanvulling op de thematische rubricering in de tabel hier just for fun een willekeurige ordening van matten, eerst alfabetisch naar persoon, dan naar zaak.

Dit o.m. gebaseerd op Basic Checkmate Patterns:

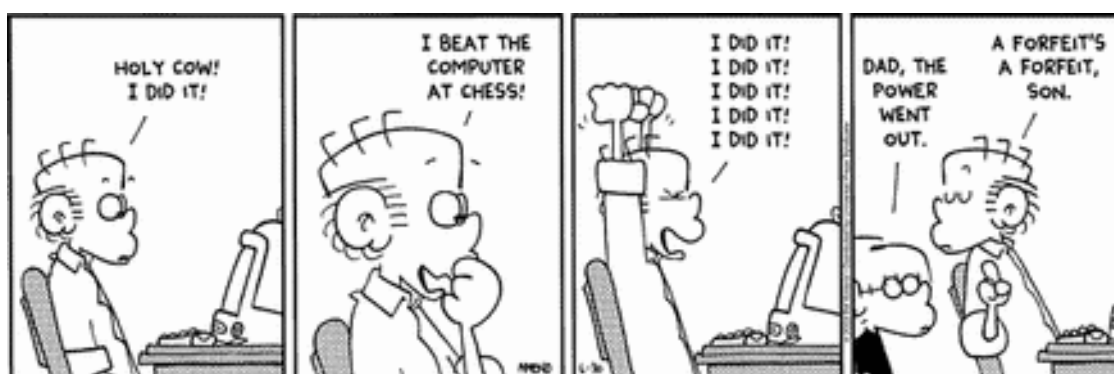
<https://www.chessable.com/basic-checkmate-patterns/course/45122/>

Naar persoon: Mat van Anastasia; Anderssen; Blackburne; Boden; Cozio; Damiano; Greco; Max Lange; Legal; Lolli; Morphy; Pillsbury; Reti; Vukovic.

Naar zaak: Achter de paaltjes (onderste rij); arabisch; balestramat; Damiano's lopermat; dodendoos; driehoek; epaulettenmat; haakmat; herdersmat; hoekmat; narrenmat; operamat; pionmat; stikmat; tweepaardenmat; tweelopermat; tweetorenmat (of blinde-varkensmat); tweezware-stukkenmat (of grasmaaiermat); zwaluwstaartmat.

We hebben ervan afgezien ook een lijst met tactics op te stellen. Bestaande lijsten met tactieken (aka tactische methoden, thema's of devices) lopen sterk uiteen, naar omvang en inhoud. Grote gemene deler zijn frequent op het bord komende tactieken als penning, vork, UV, aftrekaanval. Sommige tactics (lokken; ruimen) worden soms ondergebracht bij voorbereidende zetten.

Als input voor een vervolgartikel houd ik me aanbevolen voor alle complexe combinaties, en verder voor combinaties met een nieuw defensief motief of met een pluspunt als motief. Bijdragen zijn welkom via mail (wpcvanzanten@hotmail.com).

Jeugdagenda

Januari 2023

do	12	14e ronde najaarscompetitie
do	19	15e ronde najaarscompetitie
za	21	Finale PK C & PK Meisjes
do	26	16e ronde najaarscompetitie

Februari 2023

do	2	snelschaakkampioenschap
do	9	1e ronde voorjaarscompetitie
do	16	2e ronde voorjaarscompetitie
za	18	Grand Prix 5 (Naaldwijk)
za	18 t/m zo 19	Kwalificatie 3 NK ABC (Groningen)
do	23	3e ronde voorjaarscompetitie
za	25	Jeugdclubkampioenschap AB&D (Spijkenisse)

Maart 2023

do	2	GEEN JEUGDSCHAAK
do	9	4e ronde najaarscompetitie
do	16	5e ronde najaarscompetitie
za	18	Jeugdclubkampioenschap CE (Den Haag)
za	18 t/m zo 19	Kwalificatie 4 NK ABC (Eindhoven)

Beter schaken?

Bart Verbaan

Als je een training voor jeugdleden voorbereidt, kom je soms hele leuke dingen tegen. Eén van die zaken is onderstaande partij. Speel hem eens na en kijk naar alle combinaties; foutloos is hij niet, van beide kanten niet, maar juist daarvan kun je leren.

Gudju - Bogdanovski, 1926

Tweepaardenspel in de nahand

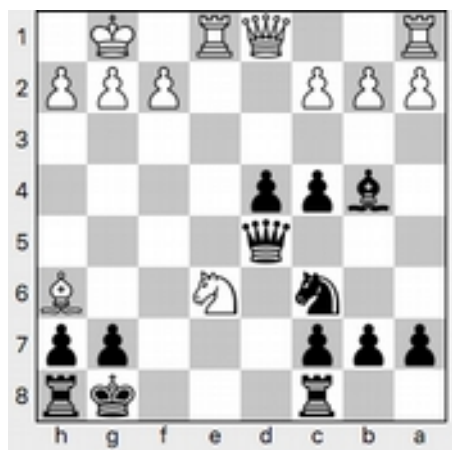
1. e2-e4 e7-e5 2. Pg1-f3 Pb8-c6 3. Lf1-c4 Pg8-f6 4. d2-d4 e5xd4 5. 0-0 Pf6xe4 6. Tf1-e1 d7-d5 7. Pb1-c3 Lc8-e6 8. Pc3xe4 d5xc4 9. Pe4-g5 Dd8-d5?
Zie het eerste diagram hieronder.

Zwart gaat hier de fout in, na zowel 9. ...Le7 als 9. ...Dd7 staat hij gewoon duidelijk beter.

10. Pg5xf7 Ke8xf7 11. Pf3-g5† Kf7-g8 12. Pg5xe6 Ta8-c8 13. Lc1-h6 Lf8-b4

We hebben nu de stelling van het tweede diagram bereikt. Wit gaat zo langzamerhand vervelende dingen dreigen.

Overigens was Lb4 niet de beste voor zwart. Te8 was beter.

De beste zet voor wit is nu 14. Dg4, met matdreiging op g7, na het antwoord g6 volgt dan Pxd4 en ook de toren op c8 hangt, maar wit doet het anders.

14. Pe6xg7 Pc6-e5 Hier is Lxe1 of Tf8 beter voor zwart, al blijft wit ook in die gevallen veel beter staan.

15. Te1-e2? Hier is Ph5 de aangewezen zet, waarna zwart geen enkele kans heeft.

15. ...d4-d3? Zowel Td8 als Tf8 was beter, al blijft wit beter staan. Zwart overziet dat hij de toren toch niet kan slaan, omdat de dame ongedekt staat.

16. c2-c3?? Geeft de winst uit handen, na Txe5 gevolgd door Dg4 was de partij eigenlijk afgelopen.

16. ...Pe5-f7?? Maar niet zo! Na Lc5 was de stelling weer ongeveer gelijk geweest. Wit kan nu de partij bekronen met:

17. Pg7-h5 Dd5-f5 Op Dd6 volgt Te6 met leuke varianten, kijk er eens naar!

18. Te2-e8+ Tc8xe8 19. Dd1-g4+ Df5xg4 20. Ph5-f6 mat. Een leuk mat trouwens, nog wel een diagrammetje waard.

Wat kun je hier nu van leren? In de eerste plaats dat een foutje helemaal niet zo erg is, in dit soort scherpe, tweesnijdende, stellingen komt er ook vast nog wel een fout van de tegenstander, zeker op ons niveau. In de tweede plaats dat je niet al te kritisch op je eigen partijen moet zijn. Zelf had ik er heel wat voor gegeven om op deze manier een partij te winnen, al zaten er slechte zetten tussen. En tot slot, als derde, wat is dat schaken toch eigenlijk een ontzettend leuk spelletje!!

Slechter schaken

Bart Verbaan

Mijn schaakresultaten gaan achteruit. Persoonlijk denk ik dat het door de leeftijd komt. Mijn stijl is een beetje van rekenen en patroonherkenning, maar juist dat ruimtelijk inzicht en het rekenen zelf nemen op hogere leeftijd (al valt dat hoger ook nogal mee) af. De resultaten zijn navenant. Even wat voorbeelden:

Hier had ik wit in de wedstrijd tegen Rijswijk.

Wit heeft net een loper op h6 geofferd, maar zwart doet gewoon Pf7 en valt die loper aan. Hier speelde ik de belachelijke zet Lf4, omdat ik de dreiging ...Lc5 (met verlies van de dame) helemaal niet gezien had. Als ik dat wel gezien had, had ik Lxg7 kunnen spelen, dan volgt er op Lc5 gewoon Dxc5, bxc5 en Lxf6 en dit wordt uiteindelijk remise volgens de computer.

Ook hier had ik wit in de wedstrijd tegen Promotie 2 op die glibberige 17e december. Wit staat iets minder (door de geïsoleerde e-pion), maar niet echt veel.

Hier kwam ik op het wonderlijke idee om een kwaliteitsoffer in de stelling te brengen:

1. Td6 Le7 2. Txd7 Txd7 3. Pe5 en na de zwarte zet Td2 kwam ik (een beetje te laat) er achter dat ik helemaal niets had voor het geofferde materiaal en dus ook heel snel kon opgeven.

Een analyse van de fouten in mijn denken komt neer op het volgende: niet genoeg aandacht voor de mogelijke zetten van de tegenstander (met name verder in de berekening) en het onderschatten van verdedigingsressources. Hier had ik totaal niet gerekend met het feit dat onder omstandigheden de zwarte koning gewoon naar g7 kan en dat je daardoor geen aftrekschaakje hebt als je eenmaal met het paard op f7 geslagen hebt. Van die dingen dus, dat wil ik in 2023 niet meer zien!!

Ratinglijst januari

De eerste periode van de interne competitie is verwerkt per 1 december en dat nemen degenen die daar aan meedoen (is namelijk niet verplicht) mee naar het nieuwe jaar. In de onderstaande lijst zien we dan ook een heleboel stijgers. De schaduwzijde is natuurlijk dat verliezen leidt tot daling, maar vooralsnog is daar niet veel sprake van. We beginnen net, dus de toekomst zal uitwijzen of het een voordeel of een nadeel gaat zijn.

Intussen hebben de diverse externe competities hun eerste helft afgerond en is er een persoonlijk kampioenschap van de HSB afgerond. Daar deden niet veel van onze leden mee, maar vermeldt dient de worden dat Ruud van Dijk heel goed op dreef is en hoger op de lijst is geklommen dan in de laatste jaren het geval was. Sterker, alleen Steven Wink (snelste stijger met 60 punten), Benjamin Boers (+59) en Maarten van der Vegt (+47) deden het beter. Het meest teleurgesteld over zijn resultaten zal Karl Baak zijn, maar de ervaring leert dat hij altijd weer terugveert.

Voor de volgende lijst staan alweer een paar toernooien op de agenda, meer bepaald het Tata Steeltoernooi en het Noteboomtoernooi. Daar doen traditiegetrouw altijd een paar SHTV'ers aan mee. Een dagje gaan kijken is trouwens ook een mogelijkheid.

In onderstaande lijst staan tussen haakjes de wijzigingen sinds de lijst van november.

Maarten Stolte	2062 (+9)	Franck Melssen	1696 (-)
Eduard van Dijk	2031 (+30)	Hans de Haan	1694 (-24)
Daniël van Loenen	2021 (+15)	André Wagner	1669 (+6)
Tobias Li-Behn	1999 (-)	Benjamin Boers	1657 (+59)
Wouter Noordkamp	1968 (-22)	Piet Sikkes	1647 (-5)
Sander Pauw	1934 (-)	Robin van Leeuwen	1644 (-35)
Hans Segers	1922 (+9)	Armin Segger	1641 (-)
Peter Vorstermans	1915 (-23)	Peter Lincewicz	1638 (+12)
Rik Pronk	1885 (+24)	Jan Verheijen	1636 (+32)
William van Zanten	1882 (-42)	Ben Spierings	1634 (+5)
Ton Bodaan	1881 (-31)	Eric Alvares	1627 (+11)
Thomas Alvares	1857 (-2)	Jesper Kool	1546 (+22)
Bart Verbaan	1845 (-28)	René Weerts	1524 (-33)
Luka Wink	1841 (+4)	Danny Lindhout	1515 (-6)
Evert Baak	1831 (+17)	Peter Taanman	1493 (-16)
Gert-Jan Willighagen	1795 (-10)	Frans Coers	1491 (-14)
Olav van Leeuwen	1789 (-7)	Steven Wink	1481 (+60)
Karl Baak	1763 (-51)	Ruud van Dijk	1454 (+36)
Joost Scholten	1758 (+6)	Rob Dijkstra	1438 (-)
Theo Bovenlander	1737 (-)	Thijs Michels	1384 (+20)
Ed Olvers	1735 (-)	Jianli Zhou	1214 (-)
Meile Tamminga	1731 (-21)	Wim Vermeulen	1110 (-)
Maarten van der Vegt	1701 (+47)	Martin Brummelkamp	834 (+34)

Schaakagenda

Januari 2023

do	5	15e ronde seniorencompetitie
za	7	Open Westlands Snelschaakkampioenschap (De Lier)
di	10	DD H2 - SHTV H2
do	12	16e ronde seniorencompetitie
do	19	17e ronde seniorencompetitie
do	26	18e ronde seniorencompetitie (einde 2e periode)
ma	30	Lierse H1 - SHTV 3

Februari 2023

do	2	Prijsuitreiking 2e periode en toernooitje
za 4 t/m zo 5		Finale PK D (Nationaal Schaakgebouw)
ma	6	DSC H1 - SHTV H1
do	9	19e ronde seniorencompetitie (start 3e periode)
za	11	SHTV K1 - Sliedrecht K2 SHTV K 2 - Paul Keres K5
do	16	20e ronde seniorencompetitie SHTV H2 - Scheve Toren H2
do	23	21e ronde seniorencompetitie
za	25	27e HSV Open Rapidkampioenschap (Haagse Rapidcyclus)
do	30	Oliebollentoernooi

Maart 2023

do	2	22e ronde seniorencompetitie
do	9	23e ronde seniorencompetitie SHTV H1 - Schaakmat Westland H1 SHTV H3 - Rijswijk H3
za	11	SHTV K1 - Shah Mata K1 Caissa K3 - SHTV K2

vrijdag 13 t/m zondag 29 januari 2023
Tata Steel Chess Tournament

donderdag 12 januari t/m donderdag 20 april 2023
Open Prometheuskampioenschap (incl. HSB Senioren/veteranenkampioenschap)

woensdag 1 februari t/m woensdag 29 maart 2023
DD Open Schaakkampioenschap 2023

vrijdag 24 t/m zondag 26 februari 2023
Noteboomtoernooi (Leiden)